

40

Leeftocht

JAARGANG 40 | NR 1 | SEPTEMBER 2024

PR22542 | AFGEFENANT OOR: 2039 ANTWERPEN X | MAANDELIXX TUDSCHRIFFT WERSCHUNT MET IN JULIEN AUGUSTUS JAARGANG 40, NR. 1, SEPTEMBER 2024 | AFZENDER: KATHOLEK ONDERWILUS LÄANDEREN, GUMARDSTRAAT 1, 1040 BRUSSEL

BIJ DE COVER

SEPTEMBER

Een zee van mogelijkheden

Een boeiende vaarroute!

Een school met een zee van mogelijkheden staat voor kwaliteit en is een verhaal van mensen. Elk met hun eigen blik en temperament. Een verhaal van een pelgrimage-van-ontmoeting-onderweg. De ene helpt de andere: de zoeker én de expert. Sterke scholen reflecteren over hun identiteit. Hoe gaan mensen, gelijkgezinden en andersdenkenden, er met elkaar om? Kleurt de spirit het samen leren en leven? Wat is de motor van het pedagogisch bezig zijn? Waaruit put men er inspiratie en kracht? Hoe worden tijd, energie, ruimte en middelen aangewend?

IN DIT NUMMER

Iedere pelgrimage begint met het pakken van de bagage: wat neem ik mee en wat laat ik achter? *Hoeveel blijft de boekentas wegen van een leraar/opvoeder, ook in dit digitale tijdperk? We 'slepen' zoveel mee.* Ook onze symbolische rugzak, vaak ongezien, maar die juist daarom des te zwaarder doorweegt ... De grote vijand van de pelgrim is het (over)gewicht. Soms moet je verschillende malen je rugzak in- en uitpakken om hem draagbaar te houden. *Wat en W(w)ie wil ik per se meenemen in dit schooljaar? Wat en W(w)ie is de B(b)ron van mijn persoonlijk leven en bezielt me in m'n professionele taak?* Je beslist bij het vertrek ook wat je wil en kan achterlaten, wat je onderweg tot last zal zijn en waarvan je dus afscheid moet nemen. Dat vraagt moed en geeft soms verdriet. Het is goed als pelgrim even te bezinnen voor je begint aan de tocht van het schooljaar over wat 'ballast' en wat 'bagage' is.

JAARGANG 40 | NUMMER 1

LEEFTOCHT

Leeftocht. Proviant voor onderweg, een verademing voor onderwijsmensen.
Maandelijks inspiratiebron: pro.katholiekonderwijs.vlaanderen/leeftocht
Impressies zijn welkom op leeftocht@katholiekonderwijs.vlaanderen

v.u. Lieven Boeve

In de Bijbel

Zending van de twaalf

In die tijd riep Jezus de twaalf bijeen en gaf hun macht en gezag over alle boze geesten en de kracht om ziekten te genezen. Daarop zond Hij hen uit om het rijk Gods te verkondigen en genezingen te verrichten. En Hij vermaande hen: ‘Neem niets mee voor onderweg: geen stok, geen reiszak, geen voedsel en geen geld; niemand van u mag dubbele kleding hebben. Als je een huis binnengaat, moet je daar blijven en je moet vandaar weer afreizen. Als men u ergens niet ontvangt, verlaat dan die stad en schudt het stof van uw voeten, als een getuigenis tegen hen.’ Toen gingen ze op weg en trokken van dorp tot dorp, terwijl zij overal de blijde boodschap verkondigden en genezingen verrichtten.

Lucas 9,1-6

‘Zending’

is een begrip dat we allemaal kennen, maar – afhankelijk van de context – verschillende betekenissen kan hebben. Als zelfstandig naamwoord kan een zending verwijzen naar een pakketje, datgene wat gezonden wordt. Wanneer mensen online iets bestellen, wachten ze vol ongeduld op hun zending die liefst zo snel mogelijk aan hen bezorgd wordt. Volgens het woordenboek kan ‘zending’ daarnaast ook verwijzen naar een bepaalde opdracht of missie. Zo kan een politicus op zending zijn in het buitenland, kan het leger ingezet worden voor humanitaire zendingen, of kan de koning iemand zenden die hem zal vertegenwoordigen bij een officiële ceremonie. Telkens gaat het erom dat iemand drager en brenger is van een boodschap met een bijzondere betekenis en gemandateerd is namens iemand anders.

Ook in de Evangelieverhalen lezen we hoe mensen van Jezus een zending ontvangen. Jezus wil het blijkbaar niet allemaal in zijn eentje doen. Integendeel, Hij betreft zijn leerlingen erbij. Ze stappen niet alleen met Hem mee, maar worden door Jezus ook vooruit gestuurd en gezonden om in de dorpen te verkondigen dat het Koninkrijk van God nabij is.

Sint-Jacob, Jakobus de Meerdere, Sint-Jakobus?

Sint-Jacobus was een van de twaalf apostelen van Jezus. Hij werd geboren in Betsaida, een dorp aan het Meer van Tiberias, in het huidige Israël. Er is weinig bekend over zijn jeugd, hoewel men uit geschriften heeft kunnen afleiden dat hij de zoon was van de visser Zebedeüs en de broer van de apostel Johannes. Samen met Petrus en zijn broer Johannes wordt Jacobus gezien als één van de drie belangrijkste leerlingen.

Next level

Voor velen onder ons is het werk in onderwijs *geen baan maar een beroep, een roeping, een zending, een passie*. Wat ons verbindt, is dat we gebeten zijn door onderwijs, door het diepe geloof dat onderwijs ertoe doet, dat we het verschil kunnen maken in het leven van kinderen en jongeren, in de samenleving.

Blikopeners

PELGRIMS BIJ DE HEILIGE CHRISTOFFEL

Rechts onder staan 'de pelgrims'. Zij worden geleid door de heilige Christoffel, volgens de legende een reus, patroon van alle pelgrims en reizigers. Naast hem staat een pelgrim die de *badges* van de drie grote bedevaarten draagt: Compostella, Rome en Jeruzalem (Sint-Jakobsschelp, een metalen medaille en een *veronike*, een stukje stof met het gezicht van Christus).

Hubert en Jan Van Eyck, Het Lam Gods, Gent, 1432.

WEES GASTVRIJ

Sinds oktober 2023 worden pelgrims in de stad Melide, op 50 kilometer van Santiago de Compostella, begroet door het beeld *Wees gastvrij*. Het hoofd van de engel is naar een lege plek op de bank gewend, als uitnodiging voor pelgrims om er naast te komen zitten en hun verhaal te doen.

Schmalz Timothy, Wees gastvrij, Melide, 2023.

DE PELGRIMSKAPEL VAN DE ABDIJ VAN WEST-VLETEREN

De pelgrimskapel van de abdij is het enige deel van de nieuwbouw (Arch. Bob Van Reeth) waar de passant naar binnen mag. Wie hier binnentreedt, denkt nergens meer aan. Want die kapel is zo leeg dat je er zelf leeg van wordt. Je zou dat bidden kunnen noemen. Maria verwelkomt je ...

De pelgrimskapel van de abdij Sint-Sixtus, West-Vleteren, 2023. © Christa Damen

Bezinning en gebed

**Zonder al te veel ballast,
maar met voldoende bagage.**

God,

Jij wijkt nooit van onze zijde
en Jij gaat altijd met ons mee.

Voor ons uit
ligt het nieuwe schooljaar.

Tien maanden
met een zee van mogelijkheden.

Als pelgrims onderweg
gaan we erdoorheen.

Maak ons aandachtig
voor wat kinderen en jongeren ter harte gaat,
voor hun dromen en wensen,
voor hun noden en angsten.

Laat ons ontdekken
waar het écht op aankomt
bij het vormen van kinderen en jongeren.

Laat ons die weg gaan,
zonder al te veel ballast,
maar met voldoende bagage.

Geef ons het inzicht
om achter te laten
wat ons verlamt en toesluit
of onze gang vertraagt.

Geef ons openheid
om een écht nieuw begin te maken,
zonder vooroordelen
over mensen of situaties.

Wees hen nabij
die achterop dreigen te raken,
om welke reden dan ook.

Zegen ons
met Uw heilige Geest.

Amen.

Bezinning en gebed

Een zee van mogelijkheden ...

De kern van de inspiratie die ons katholiek onderwijs mee schraagt is een persoon: Jezus. Zijn inspiratie is **de onderstroom** in het gebeuren van elke dag op de school. Een school die zich zoekt te profileren als een katholieke dialoogschool. Een katholieke dialoogschool kent **een zee van mogelijkheden** en weet zich gezonden om daar, aangestuurd door de wegwijzers naar vorming, werk van te maken als:

- ◆ een oefenschool voor dialoog,
- ◆ een leerschool in verdraagzaamheid,
- ◆ een schuilplaats voor de kwetsbaren en de gekwetsten,
- ◆ een studiehuis voor waarheid, goedheid en schoonheid,
- ◆ een ruimte voor een *goed gevoel*,
- ◆ een opstap naar een duurzame toekomst,
- ◆ een *methodeschool* voor de pedagogie van Jezus Christus,
- ◆ een inspiratieplek met een kruis en de mogelijkheid tot andere levensbeschouwelijke tekens,
- ◆ een plek voor stilte, verdieping en gebed,
- ◆ een speelplek voor fantasie en creativiteit,
- ◆ een ...

Vertrekken is ingaan op een uitnodiging.

Het is het letterlijk voelen trekken, iets wat je roept, iemand misschien.

Het is een verhaal van hoop, van belofte, van een einder waar je heen kan.

Je hoeft niet ver, niet lang te gaan, je kan ook mentaal je veters strikken en een rugzak hoeft niet zwaar te wegen als je je gedragen weet.

Eén stap die kant op,
– en eigenlijk is elke kant de goeie –
één stap is al wat hoeft:
dan ben je al vertrokken.

RUTH

Actueel

Als pelgrim gezonden – eigentijds tegendraads

Mensen van de zitplaats versus mensen van de weg

Christenen neigen vandaag soms tot 'introversie'. De Kerk is op zichzelf geplooid geraakt en richt zich vooral op de eigen leer en riten. Anderen, **daarentegen**, pleiten voor een pelgrimerende en missionaire Kerk die eropuit trekt. 'Ik bemerk nu vooral inertie, terwijl we ons terug op weg moeten begeven om met het geloof naar buiten te komen', aldus theoloog Sake Stoppels.

Dolers versus pelgrims

Als mensen zijn we allemaal op weg. De manier waarop we dit 'op weg zijn' beleven, kan echter heel verschillend zijn. Zo maakt paus Franciscus een onderscheid tussen dolers en pelgrims. Dolers lopen doelloos rond, zonder een duidelijke richting. Christenen, **daarentegen**, moeten pelgrims zijn. Zij gaan op stap met een landkaart in de hand en een doel voor ogen: het Rijk van God.

Gemakkelijke tocht versus moeilijke reis

Iedere reiziger wil dat zijn tocht vlekkeloos verloopt, zonder al te grote inspanningen. Het liefst van al willen we, zo stelt de protestantse theoloog Dietrich Bonhoeffer, 'tussen de lelies en de rozen zitten'. In het dagelijkse leven, **daarentegen**, stellen we vast dat het leven als christen niet altijd gemakkelijk is. De weg verloopt soms moeizaam en ligt vol hindernissen en obstakels.

Eenzame reizigers versus samen onderweg

Vandaag leeft sterk de idee dat we zelf verantwoordelijk zijn voor onze levensweg. Psychiater Dirk De Wachter spreekt over een tijd van 'ikkigheid', gekenmerkt door een sterke drang naar autonomie, van 'ik kan het helemaal alleen'. Als mensen van de weg, **daarentegen**, zijn christenen nooit alleen. De Kerk is het pelgrimerend volk van God dat samen onderweg is, geleid door de Geest.

Vrij naar <https://www.kuleuven.be/thomas/page/ingredient-mensen-van-de-weg/>

Feesten van de maand

1 SEPTEMBER

Scheppingszondag

Christenen schenken extra aandacht aan de zorg voor het milieu.

15 SEPTEMBER

Mawlid An-Nabi

Moslims herdenken de geboortedag van de profeet Mohammed rond 570 na Christus.

29 SEPTEMBER

Werelddag van de migrant en de vluchteling

Katholieke instellingen zetten gastvrijheid voorop.

Allemaal anders

MGR. LODE VAN HECKE:
PLURALITEIT ALS KANS

Dat betekent niet dat christenen het monopolie hebben op *gelukkig-zijn*, laat staan dat ze per definitie *beter* zouden zijn. We leven in een *plurale* samenleving (en ik vind dat positief). En als de school een *spiegel* is van de samenleving, dan ook van haar *pluraliteit*. Dat die pluraliteit geen *bedreiging* vormt, maar wel een *kans* is, heeft Katholiek Onderwijs Vlaanderen al langer

begrepen met haar dialoogmodel. Nogal evident voor mij dat *religieuze symbolen* getoond *mogen* worden op school, dat mensen *zichzelf* mogen zijn, en dat er ruimte is om ook een *andere* godsdienst te beleven. En liever nog – zou ik zeggen – om interlevensbeschouwelijk van elkaar te *leren*. Natuurlijk zal dat allemaal wel zijn organisatorische en pedagogische moeilijkheden hebben.

Uit de toespraak van Mgr. Lode Van Hecke, Ledencongres Katholiek Onderwijs, Gent, 19 september 2022

Uit het werkveld

Traditiegetrouw gaan we met alle leerlingen van het Klein Seminarie in Roeselare de woensdag voor het hemelvaartweekend op meibedevaart. Voor dag en dauw verzamelen we per graad op school. Na een zending van de directie vertrekt elke klas apart met zijn klassenleraar op tocht via landelijke wegen. Onze eindbestemming? De rozentuin of basiliek van Dadizele. Onderweg is er ruimte om in gesprek te gaan, rustig wakker te worden of te genieten van de natuur. In Dadizele aangekomen volgt een viering per graad. Voor de zesdes is dit tevens een speciaal

moment in hun laatste jaar. Na de viering maken de leerlingen hun studiekeuzes bekend en volgt er een symbolisch afscheid van hun collegejaren aan het Klein Seminarie.

